C/2025/3993

2025.8.20.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2025. július 8.)

Hollandia gazdaság-, szociális, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

(C/2025/3993)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az (EK) 1466/97 tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i (EU) 1176/2011 európai parlamenti és tanácsi rendeletre [2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira, tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére, tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

Általános szempontok

(1) A 2024. április 30-án hatályba lépett (EU) 2024/1263 rendelet rögzíti, hogy a gazdasági kormányzási keret célkitűzése a rendezett és fenntartható államháztartás, a fenntartható és inkluzív növekedés, valamint a reziliencia reformok és beruházások révén történő előmozdítása, továbbá a túlzott költségvetési hiányok kialakulásának megelőzése. A rendelet értelmében a Tanács és a Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződésben meghatározott célkitűzésekkel és követelményekkel összhangban többoldalú felügyeletet végez az európai szemeszter keretében. Az európai szemeszter mindenekelőtt az országspecifikus ajánlások megfogalmazását és végrehajtásának felügyeletét foglalja magában. A rendelet továbbá előmozdítja a költségvetési politikával kapcsolatos nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, emellett hatékonyabb és következetesebb végrehajtást irányoz elő. Minden tagállamnak be kell nyújtania a Tanács és a Bizottság számára egy nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet, amely a nemzeti jogalkotási ciklus hosszától függően egy négy- vagy ötéves időszak költségvetési, reform- és beruházási kötelezettségvállalásait tartalmazza. Az e tervekben foglalt nettó kiadási [3] pályának meg kell felelnie a rendelet követelményeinek, többek között arra vonatkozóan, hogy az államadósságot a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályára kell állítani, vagy ilyen pályán kell tartani, vagy annak a bruttó hazai termék (GDP) 60 %-a alatti prudens szinten kell maradnia, továbbá az államháztartási hiányt középtávon a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kell csökkenteni, illetve az alatt kell tartani. Amennyiben egy tagállam elkötelezi magát a rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások mellett, a kiigazítási időszak legfeljebb három évvel meghosszabbítható.

[1] HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
[2] HL L 306., 2011.11.23., 25. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
[3] Az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkének 2. pontjában meghatározott „nettó kiadás”: i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadás.

(2) Az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([4]), amely létrehozta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (a továbbiakban: RRF), 2021. február 19-én hatályba lépett. Az RRF reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosítva. A gazdaságpolitikai koordináció európai szemeszterének prioritásaival összhangban az RRF elősegíti a gazdasági és társadalmi helyreállítást, egyúttal fenntartható reformokat és beruházásokat mozdít elő, mindenekelőtt a zöld és a digitális átállás ösztönzése, valamint a tagállamok gazdaságának reziliensebbé tétele terén. Közép- és hosszú távon szintén segít megerősíteni az államháztartás helyzetét, valamint fellendíteni a növekedést és a munkahelyteremtést, javítani az Unión belüli területi kohéziót, és támogatni a szociális jogok európai pillérének további végrehajtását.

(3) A 2023. február 27-én elfogadott (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([5]) (a továbbiakban: REPowerEU-rendelet) célja fokozatosan megszüntetni az Unió függőségét az orosz fosszilistüzelőanyag-behozataltól. Ez segít megteremteni az energiabiztonságot és diverzifikálni az Unió energiaellátását, ugyanakkor hozzájárul a megújuló energiaforrások elterjedéséhez, valamint az energiatárolási kapacitások és az energiahatékonyság növeléséhez. Hollandia új REPowerEU-fejezettel egészítette ki a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét olyan kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében, amelyek segíteni fogják a REPowerEU célkitűzéseinek elérését.

(4) Hollandia 2022. július 8-án az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az említett rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság – az V. mellékletben foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban – értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2022. október 4-én elfogadta a Hollandia helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát ([6]), amelyet 2023. október 17-én módosított a 18. cikk (2) bekezdése alapján a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulás aktualizálása, valamint a REPowerEU-fejezet beillesztése céljából ([7]). Az említett tanácsi végrehajtási határozatot 2023. október 17-én és 2024. november 5-én módosították ([8]). A tanácsi végrehajtási határozat legutóbbi felülvizsgálatát 2025. május 13-án fogadták el. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság – a 24. cikk (5) bekezdésével összhangban – határozatot fogadjon el, amely megállapítja, hogy Hollandia kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott releváns mérföldköveket és célokat. A teljesítés akkor tekinthető kielégítőnek, ha az egyes reformok vagy beruházások korábbi mérföldköveinek és céljainak elérése terén nem történt visszalépés.

(5) A Tanács 2025. január 21-én a Bizottság ajánlása alapján ajánlást fogadott el, amelyben meghatározta Hollandia nettó kiadási pályáját ([9]). Az (EU) 2024/1263 rendelet 11. cikkével és 36. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban benyújtott terv a 2025–2028-as időszakra vonatkozik, és négy évre elosztott költségvetési kiigazítást mutat be.

(6) 2024. november 26-án a Bizottság elfogadta a Hollandia 2025. évi költségvetésiterv-javaslatára vonatkozó véleményt. A Bizottság ugyanezen a napon az (EU) 1176/2011 rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2025. évi jelentést, amelyben Hollandiát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra van szükség. A Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a 2025. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2025. május 13-án elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást ([10]), 2025. március 10-én pedig az együttes foglalkoztatási jelentést.

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([6]) A Tanács végrehajtási határozata (2022. október 4.) Hollandia helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (ST 12275/22 INIT; ST 12275/22 INIT ADD 1).

([7]) A Tanács végrehajtási határozata (2023. október 17.) a Hollandia helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2022. október 4-i végrehajtási határozat módosításáról (ST 13613/1/23, 13613/23 REV 1; ST 13613/1/23 ADD1 REV1).

([8]) ST 13789/24 INIT; ST 13789/24 ADD 1 REV 1.

([9]) A Tanács ajánlása (2025. január 21.) Hollandia nettó kiadási pályájának meghatározásáról (HL C, C/2025/648, 2025.2.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/648/oj).

([10]) A Tanács ajánlása (2025. május 13.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C, C/2025/2782, 2025.5.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

(7) A Bizottság 2025. január 29-én közzétette a versenyképességi iránytűt, azaz az EU globális versenyképességének fellendítését célzó, a következő öt évre szóló stratégiai keretet. A versenyképességi iránytű meghatározza a fenntartható gazdasági növekedés három transzformatív tényezőjét: i. innováció; ii. dekarbonizáció és versenyképesség; és iii. biztonság. Az innovációs szakadék megszüntetése érdekében az EU az ipari innováció ösztönzésére, az induló innovatív vállalkozások növekedésének támogatására – például az induló és növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó uniós stratégiához hasonló kezdeményezések révén –, valamint a mesterséges intelligenciához és a kvantumszámításhoz hasonló fejlett technológiák alkalmazásának előmozdítására törekszik. A zöldebb gazdaság érdekében a Bizottság felvázolta a megfizethető energiára vonatkozó átfogó cselekvési tervet és a tisztaipar-megállapodást, amelyek biztosítják, hogy a tiszta energiára való átállás költséghatékony és a versenyképességet elősegítő maradjon, különösen az energiaigényes ágazatokban, és ösztönözze a növekedést. A túlzott függőségek csökkentése és a biztonság növelése érdekében az Unió eltökélt szándéka, hogy megerősítse a globális kereskedelmi partnerségeket, diverzifikálja az ellátási láncokat, és biztosítsa a kritikus fontosságú nyersanyagokhoz és a tiszta energiaforrásokhoz való hozzáférést. E prioritások megvalósítását olyan horizontális támogató eszközök segítik, mint például a szabályozás egyszerűsítése, az egységes piac elmélyítése, a versenyképesség finanszírozása, a megtakarítási és beruházási unió, a készségek és a minőségi munkahelyek előmozdítása, valamint az uniós szakpolitikák jobb összehangolása. A versenyképességi iránytű igazodik az európai szemeszterhez, biztosítva, hogy a tagállamok gazdaságpolitikája összhangban álljon a Bizottság stratégiai céljaival, így egységes megközelítésbe helyezve a gazdasági kormányzást, amely Unió-szerte előmozdítja a fenntartható növekedést, az innovációt és a rezilienciát.

(8) 2025-ben a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is az RRF végrehajtásával párhuzamosan valósul meg. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása továbbra is elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek segítenek hatékonyan kezelni az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességét vagy jelentős részét. Ezek az országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 21. cikkével összhangban módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelésének tekintetében is.

(9) A 2019–2024-es országspecifikus ajánlásokban azonosított releváns kihívásokat is figyelembe véve a 2025. évi országspecifikus ajánlások azokkal a legfontosabb gazdaságpolitikai kihívásokkal foglalkoznak, amelyeket a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben foglalt intézkedések nem kezelnek kielégítően.

(10) A Bizottság 2025. június 4-én közzétette a Hollandiára vonatkozó 2025. évi országjelentést. Ebben értékelte a releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Hollandia által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Hollandia általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján a Bizottság az országjelentésben azonosította a Hollandia előtt álló legsürgetőbb kihívásokat. Emellett a jelentésben a Bizottság értékelte, hogy Hollandia milyen eredményeket ért el a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztődés csökkentésére vonatkozó, 2030-ra teljesítendő kiemelt uniós célok elérése, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén.

(11) A Bizottság – az (EU) 1176/2011 rendelet 5. cikke alapján – Hollandia vonatkozásában részletes felülvizsgálatot végzett. A Bizottság 2025. május 13-án közzétette az említett rendelet alkalmazásával összefüggésben Hollandia makrogazdasági sebezhetőségeire vonatkozóan végzett értékelésének főbb megállapításait ([11]). A Bizottság 2025. június 4-én megállapította, hogy Hollandia esetében makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Különösen a túlértékelt lakáspiaccal összefüggésben a magánszektor magas adósságához és a folyó fizetési mérleg nagy többletéhez kapcsolódó sebezhetőség továbbra is fennáll, annak ellenére, hogy némi javulás tapasztalható, beleértve a belföldi kereslet nagyobb lendületét; ezek a sebezhetőségek határokon átnyúló jelentőséggel bírnak. A folyófizetésimérleg-többlet az egyik legnagyobb az euroövezetben, és várhatóan magas is marad. A megtakarítások és beruházások szempontjából a gazdaság összes ágazata hozzájárul a többlethez. A vállalati szektor többletét jelentős mértékben a nem pénzügyi vállalatok külföldi tevékenysége és a multinacionális vállalatok felhalmozott eredményeinek hozzájárulása határozza meg. Bár a fogyasztás és a beruházások növekedése a világjárványból való kilábalás fő hajtóereje volt, Hollandia a vállalati és állami beruházások szintje tekintetében elmarad az euroövezethez képest. A háztartások adósságállománya továbbra is az egyik legnagyobb az EU-ban, de jelentősen csökkent a nevezőhatások miatt, miközben a háztartások hitelfelvétele 2024-ben erőteljesen helyreállt. A lakásárak tavaly növekvő ütemben emelkedtek, és várhatóan 2025-ben is erőteljesen emelkednek majd, mivel a jelentős strukturális kihívások továbbra is megoldatlanok. A szakpolitikai előrelépés korlátozott volt. Hoztak néhány olyan intézkedést, amelyek csökkenthetik a folyófizetésimérleg-többletet, de összességében várhatóan nem lesz jelentős hatásuk. Néhány intézkedést hoztak a lakáskínálat fellendítése érdekében, de a háztartások hitelfelvételi kedvének csökkentésére csak korlátozottan került sor.

([11]) SWD(2025) 71 final.

Az elért eredményekről szóló éves jelentés értékelése

(12) A Tanács 2025. január 21-én Hollandia esetében a nettó kiadások maximális növekedési rátáira vonatkozóan a következő ajánlást tette: 2025-ben 3,5 %, 2026-ban 3,3 %, 2027-ben 3,0 %, 2028-ban pedig 3,0 %, ami a 2023-as referenciaévhez viszonyítva a következő kumulatív maximális növekedési rátáknak felel meg: 2025-ben 10,4 %, 2026-ban 14,0 %, 2027-ben 17,5 %, 2028-ban pedig 21,0 %. Hollandia 2025. április 29-én benyújtotta az elért eredményekről szóló éves jelentését ([12]), amelyben beszámolt a nettó kiadások ajánlott maximális növekedési rátáinak betartásáról, valamint az európai szemeszter keretében tett országspecifikus ajánlásokban azonosított fő kihívások kezelését célzó reformok és beruházások végrehajtásáról. Hollandiának az elért eredményekről szóló éves jelentésébe a helyreállítási és rezilienciaépítési terv megvalósítása terén tett előrehaladásról – az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban – készített féléves jelentések is beépültek.

(13) Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja és annak következményei egzisztenciális kihívást jelentenek az Európai Unió számára. A védelmi kiadások gyors és jelentős növelésére irányuló uniós erőfeszítések támogatása érdekében a Bizottság a Stabilitási és Növekedési Paktum nemzeti mentesítési rendelkezésének összehangolt aktiválását ajánlotta, és ezt a javaslatot az Európai Tanács a 2025. március 6-i ülésén üdvözölte.

(14) Az Eurostat által hitelesített adatok ([13]) szerint Hollandia GDP-arányos államháztartási hiánya a 2023. évi 0,4 %-ról 2024-ben 0,9 %-ra nőtt, míg a GDP-arányos államadósság a 2023. év végi 45,2 %-ról 2024 végére 43,3 %-ra csökkent. A Bizottság számításai szerint ezek a fejlemények 2024 vonatkozásában a nettó kiadások 6,8 %-os növekedésének felelnek meg. Az elért eredményekről szóló 2025. évi éves jelentésben Hollandia a nettó kiadások 2024. évi növekedését 5,7 %-ra becsüli. A Bizottság becslése szerint a nettó kiadások növekedése meghaladta az elért eredményekről szóló éves jelentésben foglaltat. A Bizottság számításai és a nemzeti hatóságok becslései között különbség a diszkrecionális bevételi intézkedések becsült hatásának kisebb eltéréseiből ered. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal ([14]) 2024-ben nagyjából semleges volt.

(15) Az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint a Hollandia költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2025-ben a reál-GDP 1,9 %-os növekedésével, 2026-ban pedig a reál-GDP 1,5 %-os növekedésével számol, míg a HICP-infláció 2025-ben várhatóan 3,0 %, 2026-ban pedig várhatóan 2,4 % lesz. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2025-ben 1,3 %-kal, 2026-ban pedig 1,2 %-kal nő, a HICP-infláció pedig 2025-ben 3,0 %, 2026-ban pedig 2,0 % lesz.

(16) Az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint az államháztartási hiány 2025-ben várhatóan a GDP 2,3 %-ára, míg a GDP-arányos államadósság 2025 végére 45,0 %-ra nő. Ezek a fejlemények azt jelentik, hogy a nettó kiadások 2025-ben 7,9 %-kal nőnek. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése 2025-re a GDP 2,1 %-ának megfelelő államháztartási hiánnyal számol. A 2025. évi hiány növekedése főként a személyi jövedelemadó csökkentését, a 2024. évi vártnál magasabb bázis miatt a munkavállalók javadalmazására és folyó termelőfelhasználásra fordított kormányzati kiadások növekedését, valamint a 2024. évi bevételeket növelő anticipációs hatások miatt egyes bevételi összetevők csökkenését tükrözi. A Bizottság számításai szerint ezek a fejlemények 2025 vonatkozásában a nettó kiadások 7,0 %-os növekedésének felelnek meg. Az elért eredményekről szóló éves jelentésben a nettó kiadások növekedésére vonatkozó előrejelzéseknél alacsonyabb előrejelzések a Bizottság becsléseiben feltételezett magasabb szintű alulköltésből, valamint a diszkrecionális bevételi intézkedések hatásának kisebb eltéréseiből származnak. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal 2025-ben expanzív lesz, a GDP 0,6 %-ának megfelelő mértékben. A GDP-arányos államadósság 2025 végére várhatóan 45,0 %-ra nő. A GDP-arányos államadósság 2025. évi növekedése főként a költségvetési hiányt, valamint az SFA-tételeket tükrözi.

([12]) Az elért eredményekről szóló 2025. évi jelentések a következő internetcímen érhetők el: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en

([13]) Eurostat – Euromutatók, 2025.4.22.

([14]) A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma. Mind a nemzeti finanszírozású, mind az uniós költségvetésből finanszírozott költségvetési politikákból eredő gazdasági impulzus értékelésére irányul. A költségvetési irányvonal i. a középtávú potenciális növekedés és ii. a diszkrecionális bevételi intézkedéseket nem tartalmazó elsődleges kiadások változása közötti különbözetként mérhető, de az elsődleges kiadások tartalmazzák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások (grants) által finanszírozott kiadásokat.

(17) A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott államháztartási kiadások nagysága 2025-ben a GDP 0,1 %-a lesz, szemben a 2024. évi 0,1 %-kal. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásaival finanszírozott kiadások magas színvonalú beruházásokat és termelékenységnövelő reformokat tesznek lehetővé anélkül, hogy közvetlen hatást gyakorolnának Hollandia államháztartási egyenlegére vagy államadósságára.

(18) Hollandiában az államháztartás védelmi kiadásai 2021 és 2023 között stabilan a GDP 1,3 %-át tették ki ([15]). A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a védelmi kiadások 2024-ben és 2025-ben egyaránt a GDP 1,5 %-át teszik ki. Ez 2021-hez képest GDP-arányosan 0,2 százalékpontos növekedésnek felel meg.

(19) A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint Hollandiában a nettó kiadások 2025-ben várhatóan 7,0 %-kal, 2024-ben és 2025-ben pedig összesen 14,3 %-kal nőnek. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a nettó kiadások növekedése Hollandiában 2025-ben várhatóan meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, éves szinten a GDP 1,4 %-ának megfelelő eltérést ([16]) eredményezve. A 2024-es és 2025-ös éveket együttesen tekintve a nettó kiadások kumulált növekedési rátája szintén meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, ami a GDP 1,4 %-ával megegyező eltérésnek felel meg. Az előre jelzett eltérések kissé meghaladják az éves eltérésre vonatkozó 0,3 %-os GDP-küszöbértéket, ugyanakkor nem haladják meg a kumulált eltérésre vonatkozó 0,6 %-os GDP-küszöbértéket. Összességében ez azt jelenti, hogy fennáll a nettó kiadások ajánlott maximális növekedésétől való eltérés kockázata, amikor a 2025-ös tényadatok jövő tavasszal rendelkezésre állnak.

(20) Az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint az államháztartási hiány 2026-ban várhatóan a GDP 2,8 %-ára, míg a GDP-arányos államadósság 2026 végére 47,8 %-ra nő. Az elért eredményekről szóló éves jelentés szerint 2026 után az államháztartási hiány várhatóan csökkenni fog: 2027-ben a GDP 2,0 %-ára, 2028-ban pedig a GDP 2,2 %-ára. Ezzel szemben az előrejelzések szerint 2026 után a GDP-arányos államadósság nőni fog: 2027-ben 48,5 %-ra, 2028-ban pedig 49,2 %-ra. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése 2026-ra a GDP 2,7 %-ának megfelelő államháztartási hiányt valószínűsít. A hiány 2026-os növekedése főként a katonai nyugdíjrendszer reformját tükrözi, amely a kormánytól egy, a GDP 0,7 %-át kitevő költségvetési hatású, egyszeri intézkedésként elszámolt, a kormányzati ellenőrzésén kívül eső nyugdíjalapba történő egyösszegű átutalást igényel. E tranzakció nélkül az államháztartási egyenleg mérsékelten javulna, mivel bizonyos áruk és szolgáltatások héamértékeit emelik, és a személyi jövedelemadó-sávokat nem igazítják teljes mértékben az inflációhoz. Ezek a fejlemények azt jelentik, hogy a nettó kiadások 2026-ban 3,8 %-kal nőnek. A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal 2026-ban nagyjából semleges lesz. A GDP-arányos államadósság a Bizottság szerint 2026 végére várhatóan 47,8 %-ra nő. A GDP-arányos államadósság 2026. évi növekedése főként a költségvetési hiányt, valamint az SFA-tételeket tükrözi.

A legjelentősebb szakpolitikai kihívások

(21) A holland személyijövedelemadó-rendszer bizonyos eszközöket másként kezel, mint a többit, ami befolyásolja a tőkeallokációt és torzítja a gazdasági döntéseket. A lakásvagyon és a nyugdíjjárulékok kedvezményes elbánásban részesülnek, ami növeli a keresletet a saját lakások piacán, és a magas nyugdíjjárulékok miatt csökkenti a háztartások rendelkezésre álló jövedelmét. Ezenkívül az eszközök zártkörűen működő részvénytársaságokban (olyan társaság, amelyben a részvények többsége csak néhány magánszemély tulajdonában van) való tartása lehetővé teszi az adófizetők számára, hogy késleltessék az ilyen hozamokra vonatkozó adófizetést, miközben a társaságtól származó adómentes kölcsönök révén továbbra is részesülnek ezekből e hozamokból. Továbbá a pénzpiaci eszközökkel rendelkező háztartások a feltételezett megtérülési ráták szerint adóznak, ami kedvezőtlen, ha a tényleges hozam alacsonyabb. Ennek eredményeként Hollandiában a háztartások vagyona erősen az illikvid vagyontípusokban, például lakásokban vagy nyugdíjakban koncentrálódik. Ez nagyobb gazdasági kockázatoknak teszi ki a háztartásokat a gazdasági sokkok idején, és sok esetben nem feltétlenül optimális fogyasztási mintákhoz vezet egész életük során, mivel a rendelkezésre álló jövedelmeket a munkaképes korban fizetendő magas nyugdíjjárulékok és jelzáloghitelek csökkentik. Az eszköztípusokon belüli és az egyes eszköztípusok közötti egyenlőtlen adóügyi bánásmód adózási arbitrázsra ad lehetőséget, csökkenti az adórendszer automatikus stabilizáló szerepét, súlyosbítja a gazdasági egyenlőtlenségeket, és torzíthatja a tőke hatékony allokációját. Ennek következtében ez az egyenlőtlen bánásmód lényeges a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelése szempontjából is.

(22) A fent említett adóösztönzők mellett a lakáspiac túlértékelését az új lakások kínálatának hiánya is táplálja. A kormány a lakáskínálat növelésére irányuló terveit a lakásépítést jelenleg hátráltató akadályok átfogó

([15]) Eurostat, government expenditure by classification of functions of government (COFOG) (Kormányzati kiadások a kormányzati funkciók osztályozása (COFOG) szerint). A COFOG és a NATO fogalommeghatározásai közötti módszertani különbségek miatt a COFOG meghatározásán alapuló kiadások eltérhetnek a NATO meghatározásán alapuló kiadásoktól.

([16]) 2026-tól ezek az összegek az (EU) 2024/1263 rendelet 22. cikkében létrehozott kontrollszámlán jelennek meg.

felszámolásával, és különösen a teljes 10 éves építési időszakból átlagosan 6–7 évet igénybe vevő tervezési és engedélyezési folyamatok egyszerűsítésével mozdíthatná elő. Ez hozzájárulna a makrogazdasági egyensúlytalanságok enyhítéséhez.

(23) A bérlők számára fennálló magas költségek és korlátozott lehetőségek által jellemzett, alulfejlett magánbérlakás-piac jelentős kihívásokat jelent a megfizethetőség tekintetében, és növeli a szegénységi kockázatot az alacsony és közepes jövedelmű háztartások esetében. A közelmúltbeli szakpolitikai fejlemények – többek között a bérleti díjak ellenőrzésének kiterjesztése, a bérbeadási célból vásárolt ingatlanokra vonatkozó tilalmak, valamint a bérelt ingatlanok adóügyi megítélésének megváltoztatása – súlyosbította a magánbérleti ágazatban meglévő kínálati hiányt. A megfizethető bérlakások szűkössége akadályozza a munkavállalói mobilitást és versenyképességet. E probléma kezelése érdekében a magánbérlakások piacának bővítését elősegítheti a lakástulajdonlás és a bérbeadás közötti ösztönzők egyensúlyának helyreállítása, valamint a beruházások vonzóbbá tétele azáltal, hogy a piaci erők nagyobb mértékben működhetnek az ágazatban. Ez pedig hozzájárulna a makrogazdasági egyensúlytalanságok enyhítéséhez.

(24) A holland tartós ápolási-gondozási rendszer jelentős kihívásokkal néz szembe az idősödő népesség, a költséges intézményi gondozás és az eltartottak nagyvonalú lefedettsége miatt. Hollandia a legtöbb tagállamhoz képest jól teljesít a tartós ápolási-gondozási rendszer megfelelősége, elérhetősége és minősége, valamint a területen dolgozó munkaerő mérete tekintetében. A rendszer azonban egyre nagyobb nyomást gyakorol az állami költségvetésre. 2022-ben Hollandiában a tartós ápolás-gondozásra fordított összes kiadás a GDP 3,8 %-át tette ki, ami messze a legmagasabb érték az EU-ban. A Bizottság 2024. évi, az idősödésről szóló jelentése szerint a tartós ápolási-gondozási kiadások növekedése 2070-re Hollandiában lesz az egyik legnagyobb az EU-ban. Az ennek kezelésére irányuló intézkedések magukban az önrészeknek, azaz a betegek által fizetendő saját hozzájárulásoknak a különböző típusú ellátások esetében nyújtott ápolás-gondozás költségeihez való igazítását. A rendszer hatékonyabban működne, ha a betegek egyéni ápolási-gondozási igényeik alapján választanák meg az ápolási-gondozási helyszínt, ahelyett, hogy a lehető legkisebb önrésszel járó helyszínt választanák. A tartós ápolási-gondozási szükségletek kialakulásának késleltetése érdekében a megelőzésbe történő további befektetések, valamint a közösségi alapú ellátás további javítása szintén hozzájárulhatna a költségek csökkentéséhez. E fejlesztések biztosíthatnák, hogy a rendszer előnyei hatékonyabban kerüljenek elosztásra anélkül, hogy a rendszer magas szintű lefedettsége és minősége veszélybe sérülne.

(25) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Ezek várhatóan segítenek hathatósan kezelni a releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások mindegyikét vagy jelentős részét. A REPowerEU-fejezetet is tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési terv e szoros időkereten belüli eredményes végrehajtása kulcsfontosságú ahhoz, hogy a zöld és a digitális átállás nyomán – a társadalmi méltányosság biztosítása mellett – javuljon Hollandia hosszú távú versenyképessége. A NextGenerationEU – A 2026-ig tartó út című, 2025. június 4-én elfogadott bizottsági közlemény egyértelművé teszi az eszköz lezárására alkalmazandó ütemtervet, és annak érdekében, hogy 2026. augusztus 31-ig a lehető legtöbbet ki lehessen hozni a végrehajtásból, iránymutatást nyújt a tagállamoknak többek között arra vonatkozóan, hogy miként egyszerűsíthetik tovább helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket, meghatározza, hogy milyen főbb lehetőségeket mérlegelhetnek azok felülvizsgálatakor, és hangsúlyozza, hogy az utolsó kifizetési kérelmek 2026-ban történő benyújtása előtt gondos közös tervezésre van szükség. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv sikeres végrehajtásához alapvető fontosságú a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus bevonása a széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

(26) Hollandiában felgyorsult a kohéziós politikai programok, azaz az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), az Igazságos Átmenet Alapból (IÁA) és az Európai Szociális Alap Pluszból (ESZA+) nyújtott támogatásokból finanszírozott programok végrehajtása. Továbbra is törekedni kell a programok gyors végrehajtására, ugyanakkor ügyelni kell a gyakorlati hatásuk maximalizálására is. Hollandia a kohéziós politikai programjai keretében már jelenleg is tesz lépéseket a versenyképesség javítása és a növekedés fellendítése – és ezzel egyidejűleg a társadalmi kohézió fokozása – érdekében. Ugyanakkor Hollandiának továbbra is kihívásokkal kell szembenéznie, és lehetőség lenne a versenyképesség további fokozására, többek között a veszélyeztetett csoportok tovább- és átképzése, valamint a kritikus technológiák fejlesztése és gyártása révén. Az (EU) 2021/1060 rendelet 18. cikkével összhangban Hollandiának a kohéziós politikai alapok félidős felülvizsgálatának részeként felül kell vizsgálnia az egyes programokat, figyelembe véve többek között a 2024. évi országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokat. A Bizottság 2025. április 1-jén elfogadott javaslata ([17]) értelmében 2025. március 31. utánra tolódott az a határidő, amelyen belül az egyes programok tekintetében esedékes félidős felülvizsgálat eredményeinek értékelését be kell nyújtani. A javaslat emellett rugalmassági mechanizmusokat biztosít a programok végrehajtásának felgyorsításához, továbbá ösztönzőket ad a tagállamoknak ahhoz, hogy kohéziós politikai forrásokat különítsenek el öt, uniós szinten kiemelt stratégiai területre – nevezetesen a stratégiai technológiai versenyképességre, a védelemre, a lakhatásra,

([17]) Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az (EU) 2021/1058 és az (EU) 2021/1056 rendeletnek a félidős felülvizsgálat keretében egyes stratégiai kihívások kezelésére irányuló egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról – COM (2025) 123 final.

a vízgazdálkodás rezilienciájára és az energetikai átállásra –, valamint a kiemelt ágazatokban a készségekbe történő beruházásokra, továbbra is a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő személyekre összpontosítva az ESZA+ programokban.

(27) A Stratégiai Technológiák Európai Platformja (STEP) lehetőséget kínál az egyik legfontosabb uniós stratégiai prioritásba történő beruházásra, és ezáltal az EU versenyképességének fokozására. A STEP végrehajtása 11 meglévő uniós alap keretében valósul meg. A tagállamok az InvestEU programhoz is hozzájárulhatnak a kiemelt területeken megvalósuló beruházások támogatása céljából. Hollandia optimális módon élhetne az ezen kezdeményezések nyújtotta lehetőségekkel a kritikus technológiák – többek között a tiszta és erőforrás-hatékony technológiák – fejlesztésének vagy gyártásának támogatására.

(28) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és más uniós alapok által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túlmenően Hollandiának eredményesen kezelnie kell a fennmaradó kihívásokat a következőkkel kapcsolatban: i. K+F-beruházások; ii. finanszírozáshoz való hozzáférés, iii. a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés; iv. a villamosenergia-hálózat túlterheltsége, v. túlzott mértékű nitrogénlerakódás; vi. munkaerő- és szakemberhiány; vii. alapkészségek; viii. a természettudományi, a technológiai, a műszaki tudományokbeli és a matematikai (TTMM) programokban való részvétel.

(29) Hollandia jól teljesítő kutatási és innovációs rendszerrel rendelkezik, amely az összevont innovációs index negyedik helyén áll. A közelmúltbeli tendenciák azonban azt mutatják, hogy a köz- és a magánszektor K+F-intenzitása az uniós átlag és a globális szint alá esett, ami akadályozhatja a hosszú távú versenyképességet. Különösen az olyan ágazatok, mint a feldolgozóipar és az információs és kommunikációs technológiák (IKT) szembesülnek jelentős beruházási hiányokkal, ahol a hozzáadott értékhez viszonyított beruházási arány alacsonyabb, mint az euroövezetben. A magánszektorban a bruttó hozzáadott érték arányában kifejezett K+F-beruházások szintje nem éri el más, Európában az innováció vezetőjének minősülő országok beruházási szintjét. Ugyanakkor az állami K+F-beruházások az uniós átlag alá csökkennek, és a Nemzeti Növekedési Alap közelmúltbeli költségvetési megszorításai tovább csökkentették az innováció állami támogatását. E kihívások kezeléséhez célzott megközelítésre van szükség, amely a kulcsfontosságú versenyképes területekre összpontosít, kutatási és tesztelési létesítményekbe fektet be, és a Nemzeti Technológiai Stratégiában felvázolt kiemelt technológiákat támogatja, ideértve a kvantumtechnológiát, a félvezetőket, a mesterséges intelligenciát és az adattudományt. Az innováció állami támogatásának megerősítésével Hollandia fellendítheti az innovációs környezetet, és megőrizheti európai innovációs vezetői pozícióját.

(30) Annak ellenére, hogy Hollandia a gazdaság számára stabil finanszírozási forrást biztosító, jól tőkésített pénzügyi piacokkal, valamint az EU egyik legmélyebb kockázatitőke-piacával rendelkezik, egyes induló innovatív és növekvő innovatív vállalkozásoknak nehézségekbe ütközik a finanszírozáshoz való hozzáférés. Különösen a 10 millió EUR-t meghaladó tőkeszükséglettel rendelkező induló innovatív vállalkozások és a széles körű piaci hasznosítás előtt 50 millió EUR-t meghaladó finanszírozást igénylő növekvő innovatív vállalkozások esetében áll fenn finanszírozási hiány. E vállalkozások nagymértékben támaszkodnak külföldi befektetőkre. A holland kormány az Invest-NL és a Dutch Venture Initiative révén számos kezdeményezést jelentett be a növekvő innovatív vállalkozás beruházásainak megkönnyítésére, de ezeket a kezdeményezéseket hatékonyan végre kell hajtani és nyomon kell követni. A jelenlegi finanszírozási hiány akadályozhatja az innovatív beruházásokat és a hosszú távú versenyképességet, mivel az induló és a növekvő innovatív vállalkozások nagyobb termelékenységnövekedést mutatnak, mint más új vállalkozások. E probléma kezelése érdekében Hollandia számára előnyös lehet a garanciákhoz vagy az alapok közötti eszközökhöz hasonló finanszírozási eszközök és rendszerek alkalmazása a finanszírozási források átirányítása és olyan intézményi befektetők bevonása céljából, mint például az euroövezetben legnagyobbnak számító hazai nyugdíjalapok.

(31) Hollandia még mindig nagymértékben támaszkodik a fosszilis tüzelőanyagokra. 2023-ban az ország teljes energiaszerkezetének 43,9 %-át a kőolaj és 33,8 %-át a földgáz tette ki, míg a megújuló energiaforrások aránya mindössze 13,8 % volt. Ez sebezhetővé teszi a holland gazdaságot az árak globális alakulásával szemben, és hátráltatja a zöld gazdaságra való átállást. Annak ellenére, hogy Hollandia eredményeket ért el a megújuló energiaforrások, különösen a tengeri szélenergia használatának bevezetése terén, a megújuló energiaforrások részaránya még mindig az uniós átlag alatt van és elmarad az uniós céloktól. Ezért Hollandiának további erőfeszítéseket kell tennie a megújuló energiaforrások elterjesztésének folytatása és a megújuló energiára vonatkozóan 2030-ra kitűzött uniós célok elérése érdekében. Ez magában foglalhatja a tengeri szélenergia ágazatában előforduló pénzügyi kockázatok csökkentésére irányuló intézkedéseket, hogy fennmaradjon az ágazatban a beruházások vonzereje.

(32) A villamosenergia-hálózat túlterheltsége súlyosbodott, ami mind a vidéki, mind a városi térségeket, valamint az átviteli és az elosztóhálózatot is érinti. Ez akadályozza a tiszta energiára való átállást, korlátozza a gazdasági tevékenységet, és aláássa Hollandia versenyképességét. A hálózatüzemeltetők gyakran kénytelenek elutasítani az új villamosenergia-termelők és -fogyasztók hálózati hozzáférésre irányuló kérelmeit. Bár a hálózat túlterheltségét a hálózati beruházások és a szabályozási kezdeményezések kombinációjával kezelik, a hálózat túlterheltsége rövid és középtávon várhatóan továbbra is jelentős kihívást jelent majd, ezért folyamatos figyelmet és fellépést igényel. Hollandia számára előnyös lenne, ha növelné átviteli és elosztóhálózatának kapacitását, rugalmassági megoldásokat alkalmazna, és strukturális módon csökkentené a hurokáramlások szintjét, hogy maximalizálja a meglévő határokon átnyúló infrastruktúrán keresztüli övezetközi villamosenergia-kereskedelmet.

(33) A főként, de nem kizárólag az intenzív mezőgazdasági ágazatból származó túlzott nitrogénlerakódás továbbra is jelentős környezeti kihívást jelent, amely Hollandia teljes gazdaságára hatással van. A túlzott nitrogénlerakódás a talaj és a víztestek túltrágyázásához és savasodásához vezet, miközben jelentősen korlátozza az építési tevékenységek engedélyezését, késlelteti a szükséges infrastruktúrák létrehozását és befolyásolja az ország versenyképességét. Emellett a felszíni és felszín alatti vizek minősége továbbra is aggodalomra ad okot, mivel számos víztest nem felel meg a víz-keretirányelvnek és a nitrátirányelvnek. Ezért további intézkedésekre van szükség a kibocsátó ágazatok túlzott nitrogénlerakódásának strukturális kezeléséhez és a fenntartható mezőgazdaságra, ideértve a biogazdálkodásra való áttérés előmozdításához. Hollandia számára különösen előnyös lenne olyan gazdálkodási gyakorlatokat alkalmazni, amelyek célja a tápanyag- és növényvédőszer-szennyezés, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése.

(34) A rugalmas vagy ideiglenes szerződéssel rendelkező holland munkavállalók aránya közel kétszerese az uniós átlagnak. Emellett a holland munkaerőpiacon különböző ösztönzők léteznek, amelyek egyenlőtlen versenyfeltételeket teremtenek a munkavállalók és az alkalmazottakkal nem rendelkező önálló vállalkozók között, lehetővé téve a színlelt önfoglalkoztatást, ami az önálló vállalkozók viszonylag magas arányát eredményezi a holland munkaerőpiacon. A rugalmas foglalkoztatás széles körű alkalmazása hozzájárult a munkaerőpiac szegmentációjához (azaz a munkaerőpiac különböző munkavállalói kategóriákra való felosztásához, amelyek különböző szintű állásbiztonsággal és/vagy szociális és egyéb juttatásokhoz való hozzáféréssel rendelkeznek), és aránytalanul nagymértékben érinti a veszélyeztetett csoportokat, például az alacsonyabb szintű készségekkel rendelkező munkavállalókat és a migráns háttérrel rendelkező személyeket. Ezek a munkavállalók nagyobb valószínűséggel rekednek bizonytalan munkahelyeken, ahol korlátozott a képzéshez való hozzáférés, nem megfelelő a szociális védelem, és nagyobb a dolgozói szegénység és a társadalmi kirekesztődés kockázata. Az önálló vállalkozók és a rugalmas foglalkoztatás nagymértékű elterjedtsége szintén befolyásolhatja a termelékenység növekedését, mivel ezek a foglalkoztatási formák gyakran kevesebb lehetőséget biztosítanak a tanulásra, fejlődésre és képzésre. A kormány intézkedéscsomagot hajt végre a színlelt önfoglalkoztatásnak és a rugalmas foglalkoztatás ösztönzőinek a csökkentése érdekében. Ez a következőket foglalja magában: különböző jogszabályi változtatások, amelyek célja a színlelt önfoglalkoztatás korlátozása, valamint az önálló vállalkozók és a munkavállalók közötti különbségek csökkentése, amelyek mind a holland helyreállítási és rezilienciaépítési terv hatálya alá tartoznak; és ii. egy törvényjavaslat, amelynek célja, hogy a rugalmas munkaszerződések keretében dolgozók számára állásbiztonságot nyújtson. E tervek átfogó és gyors végrehajtása kulcsfontosságú a holland munkaerőpiac e tartósan fennálló problémáinak kezeléséhez.

(35) A munkaerő- és készséghiány továbbra is jelentős kihívást jelent Hollandiában, amely számos ágazatot érint, ideértve az egészségügyet, az oktatást, a technológiát és az IKT-t. Hollandia e tekintetben is kiemelkedik a versenytársakhoz képest, mivel a holland vállalatok az uniós átlaghoz képest lényegesen nagyobb valószínűséggel számolnak be munkaerő-felvételi nehézségekről. A munkaerőhiányt több strukturális tényező is befolyásolja, többek között a demográfiai tendenciák, a munkaerő lassú növekedése és a hetente ledolgozott munkaórák alacsony átlagos száma. Ezek a korlátok hátráltatják a termelékenységet és a versenyképességet. A magas munkaerőpiaci részvételi arányok ellenére Hollandia kiaknázatlan munkaerő-potenciállal rendelkezik, különösen a migráns háttérrel rendelkező és a részmunkaidőben dolgozó személyek, kiváltképp a nők tekintetében. A munkaerő-kínálat növelése érdekében az embereket arra lehetne ösztönözni, hogy több órát dolgozzanak, többek között olyan szakpolitikai intézkedések révén, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy a munkát össze tudják egyeztetni a családi és gondozási kötelezettségekkel, valamint a munka minőségének és a jobb munkafeltételeknek az előmozdítása révén. A tehetségek vonzása a munkaerő-kínálatot is növelheti. A munkaerőhiány kezeléséhez sokoldalú megközelítésre van szükség, amely az ágazatspecifikus akadályokat célozza, és ösztönzi a termelékenységet növelő beruházásokat. A munkaerőhiány enyhítéséhez, az ágazati mobilitás ösztönzéséhez és a hosszú távú gazdasági reziliencia támogatásához elengedhetetlen a tovább- és átképzési lehetőségek megerősítése, különösen a munkaerőpiac peremén elhelyezkedő emberek számára. A keresleti oldalon hozott szakpolitikai intézkedések a magas hozzáadott értéket képviselő ágazatok, valamint a társadalmi kihívásokhoz kapcsolódó ágazatok – például az oktatás és az egészségügy – támogatására, az ágazatok közötti mobilitás előmozdítására, valamint a termelékenységnövelő és a K+F-beruházások növelésére összpontosíthatnának.

(36) Az alapkészségek Hollandiában bekövetkezett romlása a 2022. évi PISA-felmérés szerint uniós összehasonlításban az egyik legjelentősebb, és aláássa az oktatási és munkaerőpiaci eredményeket, valamint a versenyképességet. Bár Hollandiában még mindig viszonylag magas a kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók aránya, az elmúlt évtizedben meredeken nőtt a matematika, a természettudományok és az olvasás terén alulteljesítő tanulók száma. A hátrányos helyzetű tanulók esetében négyszer gyakoribb az alulteljesítés, mint társaik körében. A tanárhiány jelentős, és hatással lehet a tanulók tanulási eredményeire, valamint akadályozhatja a mindenki számára hozzáférhető minőségi oktatást, mivel az iskolákban és az egyes régiókban a hátrányos helyzetű tanulók aránya szerint változik. E problémák kezelése érdekében Hollandia értékelhetné és felülvizsgálhatná az alapkészségek fejlesztésére irányuló meglévő intézkedéseket, például a 2022-ben elindított „alapkészségek mestertervét”, és mérlegelhetné a tanulók tanulási eredményeinek javítását célzó intézkedéseket, például a különböző oktatási pályák közötti átmenet megkönnyítését, a hátrányos helyzetű tanulókkal rendelkező iskolákra összpontosítva.

(37) Hollandiának kihívást jelent, hogy elegendő posztszekunder képzést végzett hallgatót biztosítson a TTMM-területeken, ami súlyosbítja a készséghiányt. Annak ellenére, hogy a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya meghaladja az uniós átlagot, az ország lemaradásban van a TTMM-tanulmányokat végzettek arányát tekintve. Különösen a nők és a migráns háttérrel rendelkező tanulók vannak alulreprezentálva a TTMM-területeken. E probléma kezelése érdekében célzott oktatási támogatás nyújtható, ideértve a személyre szabott útmutatást és a testre szabott oktatási folyamatokat. Az ilyen kezdeményezések segíthetnek az akadályok lebontásában, és kifejezetten az alulreprezentált csoportokat ösztönözhetik TTMM-tanulmányok folytatására.

(38) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács 2025-ben azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik keretében – az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló 2025. évi ajánlás végrehajtása érdekében. Hollandia esetében a 2., 3. és 5. ajánlás hozzájárul a versenyképességről szóló ajánlásban foglalt első euroövezeti ajánlás végrehajtásához, míg az 1., 4., és 5. ajánlás hozzájárul a rezilienciáról szóló ajánlásban foglalt második euroövezeti ajánlás végrehajtásához, továbbá az 1. ajánlás hozzájárul a makrogazdasági és pénzügyi stabilitásról szóló, 2025. évi ajánlásban foglalt harmadik euroövezeti ajánlás végrehajtásához.

(39) A Bizottság részletes felülvizsgálatának és az egyensúlyhiány fennállására vonatkozó következtetéseinek fényében az (EU) 1176/2011 rendelet 6. cikke szerinti ajánlásokat az 1. ajánlás tükrözi. Az 1. ajánlásban említett szakpolitikák hozzájárulnak a magánszektorban a túlértékelt lakáspiac hatására kialakult magas adósságállományhoz és a magas folyófizetésimérleg-többlethez kapcsolódó sebezhetőségek kezeléséhez. Az 1. ajánlás – a (38) preambulumbekezdéssel összhangban – egyaránt hozzájárul az egyensúlyhiány kezeléséhez és az euroövezet gazdaságpolitikájára vonatkozó ajánlás végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Hollandia 2025-ben és 2026-ban hozzon intézkedéseket a következők szerint:

1. Az Európai Tanács 2025. március 6-i következtetéseivel összhangban – az adósságfenntarthatóság biztosítása mellett – összességében növelje a védelmi és biztonsági kiadásokat és fokozza az általános védelmi készültséget. Biztosítsa, hogy a nettó kiadások megfeleljenek a Tanács által 2025. január 21-én ajánlott pályának. Hangolja össze a különböző típusú, vagyonból származó jövedelmek adózási feltételeit, többek között a hitelfinanszírozású lakástulajdonlás ösztönzőinek visszafogása érdekében. Egyszerűsítse a tervezési és engedélyezési eljárásokat, ezáltal felszámolva az új lakások építése előtt álló akadályokat. Támogassa a megfizethető magánbérlakások piacának fejlesztését, ideértve az ágazatba történő beruházások vonzóbbá tételét. Kezelje a tartós ápolás-gondozás idős korral kapcsolatos kiadásainak várható növekedését a rendszer költséghatékonyabbá tétele révén, ideértve az ellátások hatékonyabb elosztását.

2. Tekintettel az (EU) 2021/241 rendelet szerinti reformok és beruházások időszerű végrehajtására alkalmazandó határidőkre, biztosítsa a REPowerEU-fejezetet is magában foglaló helyreállítási és rezilienciaépítési terv hatékony végrehajtását. Gyorsítsa fel a kohéziós politikai programok (ERFA, IÁA, ESZA+) végrehajtását, adott esetben építve a félidős felülvizsgálat által kínált lehetőségekre. A versenyképesség javítása érdekében optimálisan vegye igénybe az uniós eszközöket, többek között az InvestEU program és a Stratégiai Technológiák Európai Platformja által biztosított lehetőségeket.

3. Növelje a köz- és a magánszektor K+F-intenzitását a kulcsfontosságú stratégiai technológiákba való beruházások célzott támogatása révén. Kezelje a végső szakaszban lévő induló és növekvő innovatív vállalkozások finanszírozási hiányát azáltal, hogy kihasználja a rendelkezésre álló finanszírozási eszközöket, és ösztönzőket biztosít az intézményi befektetők bevonásához.

4. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való általános függőséget azáltal, hogy felgyorsítja a megújuló energiaforrások elterjesztését és – különösen az épületekben – javítja az energiahatékonyságot. Csökkentse a villamosenergia-hálózat túlterheltségét az átviteli és elosztóhálózat kapacitásának növelésével, rugalmassági megoldások végrehajtásával, az övezetközi kereskedelem maximalizálásával és az engedélyezési eljárások további egyszerűsítésével. Hajtson végre strukturális intézkedéseket a túlzott nitrogénlerakódás és a vízminőség romlásának hatékony kezelése érdekében, különösen a fenntartható mezőgazdaság érdekében tett további erőfeszítések révén.

5. Hajtson végre intézkedéseket a rugalmas vagy részmunkaidős foglalkoztatás ösztönzőinek csökkentésére. Hajtson végre átfogó intézkedéseket a munkaerő- és készséghiány kezelése érdekében, ideértve a kihasználatlan munkaerő-potenciál kiaknázását, a mindenki számára elérhető tovább- és átképzési lehetőségek célzott és testre szabott aktív munkaerőpiaci

intézkedések révén történő megerősítését, valamint a magas termelékenységű ágazatokba és a társadalmi kihívásokhoz kapcsolódó ágazatokba irányuló mobilitás ösztönzését. Javítsa az alapkészségeket, ideértve a tanárhiány kezelését és a hátrányos helyzetű iskoláknak nyújtott testre szabott támogatást, továbbá ösztönözze a TTMM-programokban való részvételt célzott oktatási támogatás és karrier-tanácsadás révén, különös tekintettel a nőkre és a migráns háttérrel rendelkező tanulókra.

Kelt Brüsszelben, 2025. július 8-án.

a Tanács részéről

az elnök

S. LOSE